

Financiële consequenties externe inhuur:

Kostensoort:

Bedrag:

Financiële consequenties opdracht / uitbesteding:

Kostensoort:

Bedrag:

Gedeputeerde

belast met

behandeling:

drs. J. de Bat

Vergadering PS: 13 januari 2017

Nr: DIO-ONTW-116A

Agenda nr:

Vergadering GS: 10 januari 2017

Nr: 16020583

Onderwerp:

Thermphos

Aan de Provinciale Staten van Zeeland

Samenvatting:

Door het beschikbaar stellen van extra middelen in november jl. is zorg gedragen dat VCB tot medio januari voldoende middelen beschikbaar heeft om de kosten te dragen. Op basis van de ontvangen informatie van de bestuurder van VCB wordt voorzien dat uitwerking van het uiteindelijke plan nog tot eind maart zal doorlopen. Gezien de ontwikkelingen kan dan eind april 2017 verdere besluitvorming plaatsvinden. Wij achten het van belang dat VCB voldoende liquide middelen heeft in de komende periode om de omgevingsveiligheid te kunnen blijven waarborgen. Met het oog daarop stellen wij, vooruitlopend op een te verwachten verzoek van Zeeland Seaports, voor om de beheerskosten en organisatiekosten voor VCB in de periode tot en met april 2017 in ieder geval in de begroting 2017 op te nemen. Daarvoor wordt voorgesteld in de begroting 2017 2,5 miljoen euro extra op te nemen en deze kosten te onttrekken aan de algemene reserve. Wij sturen aan dat de uitwerking van het plan sneller plaatsvindt en willen daarvoor ook extra deskundigheid inzetten.

Wat willen we bereiken?

In de afgelopen periode is ingezet gepleegd op de sanering van het Thermphos-terrein in de mate dat het terrein zou voldoen aan een situatie die veilig is voor mens en milieu buiten de inrichting. Dit is gevat onder het begrip omgevingsveilig. Op basis van de verantwoordelijkheden die op GS (bevoegd gezag) rusten vanuit de Wabo, heeft de Provincie hierbij een rol op zich genomen.

Afspraken over provinciale betrokkenheid zijn vastgelegd in verschillende overeenkomsten. De Provincie heeft de volgende overeenkomsten ondertekend:

1. Overeenkomst tussen curatoren Thermphos, Zeeland Seaports (ZSP) en de Provincie Zeeland betreffende onder meer de sanering en opruiming van het bedrijfsterrein van Thermphos en de overdracht van rechten van erfpacht en opstal.
2. Overeenkomst tussen ZSP en Provincie Zeeland, ter zake van de sanering van het Thermphos-terrein in Vlissingen.

In de overeenkomst vermeld onder 2. is de provinciale betrokkenheid afgebakend tot de 1^e fase van de sanering. Deze overeenkomst strekt ertoe om met de bijdrage van de Curatoren van € 35 miljoen en met mogelijk een additionele bijdrage van de Staat aan de Provincie van € 3 miljoen tot een zodanige sanering van het bedrijfsterrein van Thermphos in Vlissingen te komen, dat een toestand wordt bereikt die zo veilig mogelijk is en blijft voldoen aan de toepasselijke bestuursrechtelijke milieuvoorschriften. Partijen beogen deze toestand te bereiken door realisering van de activiteiten uit de aannemingsovereenkomst welke door curatoren is gesloten inclusief eventueel meerwerk voortvloeiende uit deze aannemingsovereenkomst.

In uw vergadering van 16 juni 2014 heeft u aangegeven geen bedenkingen te hebben tegen de ondertekening van bedoelde overeenkomsten. Met de ondertekening van deze overeenkomsten op 10 oktober 2014 en de overdracht van de aannemingsovereenkomst door curatoren aan de sanerings-BV (Van Citters Beheer BV) op 15 oktober 2014 is gezorgd dat gestart kon worden met de sanering van het Thermphos-terrein. Deze sanering wordt niet door de Provincie, maar door de sanerings-BV (Van Citters Beheer) uitgevoerd. Zeeland Seaports is de enige aandeelhouder van deze BV. Beoogd was dat de sanering in mei 2016 zou worden afgerond en na vertraging werd verwacht dat de sanering uiterlijk eind 2016 zou zijn afgerond. Eerder hebben wij u gemeld dat de uitvoering verregaande vertraging heeft opgelopen.

Op grond van de overeenkomst tussen Zeeland Seaports en de Provincie is, in de huidige situatie, de Provincie gehouden om de meerkosten die met de sanering samenhangen - zoals beschreven in deze overeenkomst - te dragen. Onder deze kosten worden eveneens de beheerskosten verstaan. Door het beschikbaar stellen van extra middelen (statenvoorstel nr. DIO-ONTW-097) hebben wij zorg gedragen dat tot en met medio januari middelen beschikbaar zijn om de kosten te dragen voor het beheer door VCB. Daarmee invulling gevend aan het verzoek van eind september van Zeeland Seaports (die daartoe verzoek van VCB hadden ontvangen). Dit in de verwachting dat op 15 december er een door alle betrokken partijen gedragen en grondig uitgewerkt plan van aanpak zou liggen voor de verdere aanpak van het Thermphos-terrein.

Bekrachtigen noodzakelijke geheimhouding

De bestuurder van VCB heeft op 15 december aan Gedeputeerde Staten een brief gestuurd met verschillende opties om de situatie blijvend op te lossen. Daarbij schetst hij argumenten waarom verschillende opties wel of niet mogelijk zijn. Aangezien het hier bedrijfsgevoelige gegevens betreft die door VCB vertrouwelijk met ons zijn gedeeld (art 10, lid 1 sub c Wob), is het wenselijk u daarover onder geheimhouding te informeren. Wij stellen u voor ons hier op 23 december 2016 toe in de gelegenheid te stellen en de geheimhouding middels dit Statenvoorstel te bekrachtigen. Aanvullend spelen ook nog de volgende uitzonderingsgronden van de Wet openbaarheid van bestuur, nl. de economische of financiële belangen van de provincie' (art 10, lid 2 sub b Wob), als ook het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden. (art 10 lid 2 sub g Wob).

Aangegeven wordt dat uitwerking van deze oplossingsrichting tot een volwaardig onderbouwd plan nog tot eind maart zal vragen, waardoor een volledige en definitieve beoordeling van de aanpak Zeeland Seaports, door ons en door betrokken en te betrekken rijkspartijen pas eind maart/ begin april zal plaats kunnen vinden. In de tussentijd gaat de verwerking van fosforslik en cleaning van installatiedelen gewoon door, mits de beheerskosten gedekt zijn. Wij sturen erop aan dat het onderbouwde plan eerder is uitgewerkt dan eind maart, zodat er tijdig een voorstel aan u kan worden voorgelegd. Gezien uw vergaderplanning 2017 gaan wij ervan uit dat in de vergadering van Provinciale Staten van april 2017 dit definitief voorstel kan worden besproken.

Op grond van de gesloten overeenkomsten, waarin een provinciale verantwoordelijkheid is vastgelegd, verwachten wij dat voor 15 januari 2017 Zeeland Seaports, als aandeelhouder van VCB, een verzoek zal doen voor een extra financiële bijdrage ten behoeve van de kosten voor het beheer door VCB.

Op grond van de Wabo zijn Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag voor de vergunningverlening, toezicht en handhaving. GS hebben voorwaarden gesteld aan de aan VCB verleende omgevingsvergunning, vanuit het oogpunt van omgevingsveiligheid. Indien er geen partij is om aan te spreken op de naleving van de vergunning, zal de Provincie zelf aan de lat komen te staan om voor naleving zorg te dragen. Vervolgvraag is op welke partij(en) deze kosten kunnen worden verhaald.

Gezien ieders verantwoordelijkheden, waaronder die voortvloeiend uit het contract tussen VCB en aannemerscombinatie, en de hoge beheerskosten willen wij ook niet de reden zijn dat lopende werkzaamheden moeten worden stopgezet, vanwege ontbrekende middelen voor beheerskosten. Bij voortgaande verwerking van het fosforslik gedurende de voorgestelde periode wordt gezorgd dat de totale risico's steeds meer afnemen.

Wij achten het daarom belangrijk dat VCB voldoende liquide middelen heeft in de komende periode om de beheerskosten te kunnen blijven dragen. Met het oog daarop stellen wij, vooruitlopend op een dergelijk verzoek van Zeeland Seaports, u voor om de uitgaven inzake beheer en organisatie in de periode tot en met april 2017 vooralsnog te dekken uit de algemene reserve. Besteding van deze middelen zal evenwel enkel plaatsvinden op basis van een verzoek van Zeeland Seaports.

Waarom kunnen we zien of alles bereikt is?

Het Thermphos-terrein is tenminste tot medio april 2017 omgevingsveilig. Onder omgevingsveilig verstaan wij: wanneer de toestand is bereikt dat sprake is van een situatie die veilig is voor mens en milieu buiten de inrichting.

Wat doen we daarvoor?

Stand van zaken is momenteel:

1. Wij hebben Zeeland Seaports verzocht voor 15 december 2016 het plan van aanpak aan de Provincie te doen toekomen. Op 15 december heeft de bestuurder van VCB een brief met opties aan Gedeputeerde Staten toegestuurd, waarbij wordt vermeld dat de uitwerking van de voorkeursoplossing tot eind maart tijd vraagt om verder te worden uitgewerkt.
2. Wij zullen er richting VCB nadrukkelijk op aansturen dat er voor maart een voldragen plan van aanpak wordt voorgelegd, uitgaande dat overeenstemming bereikt kan worden over de oplossingsrichting.
3. Wij willen samen met andere verantwoordelijke partijen sturen op de totstandkoming van het uiteindelijke plan en hiervoor extra deskundigheid inzetten.

Wat mag het kosten?

Om de veiligheid te waarborgen voor de omgeving is het noodzakelijk dat VCB de operationele kosten, waaronder de beheerskosten, voor het terrein kan blijven dragen. Wij verwachten dat Zeeland Seaports, als aandeelhouder van VCB, een beroep zal doen op de gesloten overeenkomst tussen Provincie en Zeeland Seaports en op basis daarvan een provinciale bijdrage voor de doorlopende kosten bij VCB zal vragen.

De termijn tussen verwachte definitieve besluitvorming in Provinciale Staten van 21 april en nu beschikbare middelen tot en met 15 januari betekent dat wij rekening houden met een termijn van 3,5 maanden als overbruggingstermijn tot definitief vastgelegde afspraken met de diverse partijen over de sanering van het Thermphos-terrein binnen ieders verantwoordelijkheden. Derhalve stellen wij voor hiervoor € 2,5 miljoen ter beschikking te stellen. Wij stellen voor om dit bedrag te onttrekken aan de algemene reserve.

Ten behoeve van de kosten voor externe advisering voor de Provincie zullen wij u later een voorstel voorleggen.

Financiële consequenties

Als gevolg van het nog niet beschikbaar zijn van het plan van aanpak, kunnen wij op dit moment de financiële consequenties niet overzien. Voor het opstellen van de jaarrekening zullen we in overleg treden met de accountant, waarbij we ons zullen baseren op het plan van aanpak.

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig bijgevoegd ontwerp-besluit.

Gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris.

Ontwerp-besluit

De staten der provincie Zeeland,
gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 10 januari 2017, nr. 16020583;

besluiten:

1. In totaal maximaal € 2.500.000,- beschikbaar te stellen ten behoeve van Van Citters Beheer voor de beheerskosten van het Thermphos-terrein voor de periode tot en met april 2017 onder de voorwaarde dat het College van Gedeputeerde Staten met Van Citters Beheer en Zeeland Seaports afspraken vastlegt aangaande:

- het beschikbaar zijn van de uitwerking van de verdere aanpak (detailplan/ plan van aanpak) uiterlijk 31 maart 2017;
- voorafgaand daaraan uiterlijk 24 februari 2017 daarvan een 90%-versie te doen toekomen aan de Provincie.

2. Het bedrag van € 2.500.000,- te onttrekken aan de algemene reserve.

3. Geheimhouding te bekrachtigen op de informatie die GS op 23 december 2016 en 09 januari 2017 hebben gedeeld, evenals de geheimhouding te bekrachtigen op de brieven die door GS op 21 en 22 december 2016 ter inzage zijn gelegd met als motivering de volgende uitzonderingsgronden van de Wet openbaarheid van bestuur: bedrijfsgevoelige gegevens die door VCB vertrouwelijk met de provincie zijn gedeeld (art 10, lid 1 sub c Wob), de economische of financiële belangen van de provincie' (art 10, lid 2 sub b Wob), als ook het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden. (art 10 lid 2 sub g Wob).